13. Jaar, Nr. 53. --'s HERTOGENBOSCH.-- Donderdag, 6 *Mei*, 1841

NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM, QUID VETAT
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS: Voor de Stad, ƒ 12-. Franco per post, ƒ 14-.

(*Verschijnende driemalen ter week:* Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag.)

ADVERTENTIEN: 10 Cts. de regel, behalve 35 Cents zegelregt.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, den 3. Mei. Toen Z. Majest. onze geëerbiedigde Koning dezen ochtend vanhier naar *Eindhoven* vertrok, werd Hoogstdeszelfs rijtuig te paard voorafgereden door het smaakvol gekleed tienjarig zoontje van den Heere Postmeester ABBEMA, alhier, welke vlugge knaap den Vorst ook den 1. Mei meê had ingehaald, en wel beide malen op een zeer wakker paard, dat vroeger door Zijne Majesteit, als Kroonprins, veelal en gaarne werd bereden, en thans in eigendom aan den Heere ABBEMA toebehoort. De jeugdige WOUTER heeft den Koning 's ochtends tot *Liempt*, en 'savonds ten 9 ure op Zijner Majesteit terugtogt weder van *Vught* naar *Tilburg* vergezeld. — Dit blijk van kinderlijke oplettendheid (geheel een eigen denkbeeld van den kleinen vluggen rijder) is des Konings aandacht niet ontgaan, maar heeft, gelijk wij vernemen, Zijner Majesteits bijzondere goedkeuring weggedragen.

TILBURG, den 3. Mei. Heden avond ten 10 ure is Zijne Maj. onze geëerbiedigde Koning uit Eindhoven binnen deze stad teruggekeerd. Woensdag ochtend ten 10 ure vertrekt Z. Maj. vanhier naar Breda. Het dorp *Gils* heeft, zoo wij vernemen, mede eene Eerewacht opgerigt, die den Koning naar laatstgemelde Stad zal vergezellen.

— 's HERTOGENBOSCH, den 4. Mei. Onder de benoemingen tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw moet nog vermeld worden die van den Heere Distrikt-Commissaris J. Vermeulen, te dezer stede; — terwijl wij daarbij tevens kunnen vermelden, dat het den Koning behaagd heeft, aan den heer Kommandant der Eerewacht Jonkheer de van der Schueren te overhandigen een kostbaren vingerring met 'sVorsten Naamcijfer, door fijne gesteenten ingesloten.

— Z. Exc. de Minister van Staat, belast met de generale directie van de zaken der hervormde kerk enz. heeft goedgevonden, al de hervormde kerkelijke administratien indachtig te maken, op art. 5 van het koninklijk besluit van den 16 Augustus 1824 (*Staatsblad* No. 45), volgens welke het niet geoorloofd zal zijn, om, zonder toestemming des Konings, of volgens later besluit van den 25. Maart 1828 No. 124 van dit departement, uit de kerken weg te breken, te vervoeren of te vervreemden, of om zich eenige andere beschikking te veroorloven, met opzigt tot de in de kerken geplaatste voorwerpen van kunst, of geschiedkundige gedenkstukken, van welken aard die ook zouden mogen zijn, voor zoo verre zij niet toebehooren aan bijzondere genootschappen of bijzondere personen. Onder herinnering aan deze bepaling heeft Z. Exc. al de hervormde kerkelijke administratien, voor zoo veel noodig, doen opmerken, dat de uit-en inwendige bouwkunstige versieringen der kerkgebouwen, de beschilderde vensterglazen, en zelfs wel eens de beschilderingen op de muren en gewelven, welke hier en daar nog aanwezig zijn, even zeer zorgvuldige bewaring kunnen vereischen, en mitsdien, niet door overwitten of afbikken der muren vernietigd, of door onoordeelkundig bij- en overschilderen bedorven mogen worden.

— De Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de laatste dagen bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen van wet nopens de regtsmagt der Hoogheemraadschappen en de Algemeene Rekenkamer, die laatstelijk aan de Kamer zijn aangeboden. Na den afloop van dat onderzoek ziet men eene algemeene zitting der Kamer te gemoet, waarin, naar men verneemt, door de Centrale Afdeeling verslag zal worden gedaan over verschillende aanhangige ontwerpen van wet, en onder anderen over die betrekkelijk de invoering der Nederlandsche wetgeving in Limburg, de regeling der regterlijke organisatie van Zuid-Holland en Noord-Holland, enz. De beraadslagingen over die ontwerpen zullen alzoo, naar men verwacht, in de volgende week plaats hebben.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn weder onderscheiden verzoekschriften ingekomen, die aan de daartoe bestemde Commissie zijn verzonden. Zij hebben betrekking tot de veranderingen in het tarief der regten op den in- uit- en doorvoer, op het aanhangig ontwerp nopens het personeel, enz. Over dit laatste onderwerp is, onder anderen, een request ingekomen van *Peters* en andere stalhouders en verhuurders van rijtuigen en van paarden te Haarlem enz.

De Commissie tot de verzoekschriften heeft, bij monde van de heeren Heloma en van Panhuys, verslag gedaan op een aantal in hare handen gestelde stukken, onder anderen op een van fabrikanten in zwart aardewerk, die over den kwijnenden toestand hunner fabrijken klagen; van verveeners te Stellingwerf, in Vriesland, en van verveeners in Drenthe, die hunne bezwaren tegen den bestaanden accijns op den turf doen kennen, verzoekende de laatstgemelde, dat die accijns in Drenthe bij admodiatie of afkoop moge worden geheven; van *Surig* en andere stal houders en verhuurders van paarden en rijtuigen enz., te Amsterdam en meerdere plaatsen, die opkomen tegen de bij het ontwerp van wet op het personeel voorgestelde bepalingen nopens de belasting hunner paarden; van ingezetenen uit Noord-Holland, die betoogen, dat hunne paarden niet als paarden van weelde kunnen worden beschouwd, en derhalve van de belasting behoorden vrijgesteld te worden; van kooplieden en winkelier, te Groningen, die hunne bezwaren doen kennen over het zoo zeer toenemen van het getal inlandsche en vreemde kramers, die hunne middelen van bestaan met geheelen ondergang bedreigen enz. Al deze petitien zullen ter griffie worden nedergelegd en eenige der gedane verslagen tevens worden gedrukt.

De heeren Quarles van Ufford en Elink Sterk hebben verzocht, bij de eventuele aanvulling van de opengevallen betrekking van lid der Algemeene Rekenkamer in aanmerking te komen. Hunne namen zullen op de lijst der sollicitanten worden geplaatst.

Aan de Kamers zijn aangeboden twee werkjes, als: *1o*, *Verzameling van officiële stukken enz. betrekkelijk het Concordaat*, en *2o*, *Proeve eener wet betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte*, door mr. D. A. Walraven, S. P. Lipman, A. Brugmans en B. Donker-Curtius, advocaten te Amsterdam. Plaatsing in de boekerij.

Daarna werd de Vergadering gescheiden.

— Laatstleden maandag heeft de plegtige ter aarde bestelling van den Vicaris-Generaal van het aartsbisdom Keulen, dr. J. Hüsgen, plaats gehad, en is daarbij op nieuw de achting gebleken, welke alle welgezinden (?!) dezen geestelijke toedroegen, die zich vroeger ook door de verbetering van het onderwijs der jeugd groote verdiensten had verworven! (*Rotterd. Courant.*)

— Z. M. heeft bij besluit van den 19den April N°. 103 te 'sHertogenbosch eene Kamer van Koophandel en Fabrijken opgerigt, en tot leden daarvan benoemd de Heeren: J. Diepen Sn. Franciscus van Landschot, MR. B. Hartogensis, Jan H. Mahie, Jan Antoon Spyers, Willem Christiaan Sterk, Hendrik Willem Bosch, Arnold Suys, en Hendrik Tilmanns Josephus van der Ven.

— In de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal is het onderzoek over het ontwerp van wet nopens de hoogheemraadschappen afgeloopen, en houdt men zich thans bezig met het overwegen der voordragt betrekkelijk de Algemeene Rekenkamer. Men ziet binnen weinige dagen het uitbrengen van de verslagen der Centrale Afdeeling over eenige der aanhangige ontwerpen van wet te gemoet.

— Men verzekert, dat Z. M. de Koning voornemens is, in de laatste dagen dezer maand Utrecht te bezoeken. H. M. de Koningin en de overige leden van de Koninklijke Familie zonden den Koning derwaarts vergezellen.

— Thans is het programma bekend gemaakt van het huishoudelijk muzijkfeest der Utrechtsche Afdeeling van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, hetwelk te Utrecht gegeven zal worden op Vrijdag den 7 dezer Het eerste deel zal bestaan uit: *Sinfonie in B. dur* van *Haydn*, *Vater Unser* van *Spohr*; en het tweede deel: *de 115de Psalm* van *F. Medelssohn Bartholdy* (*opus 31*); *Ouverture*, *Sommernachtstraum*, van *T. Mendelssohn Bartholdy*, en *de 103 Psalm* van *Fesca*.

— Een verschrikkelijk ongeluk heeft den 29. laatstleden in de kolenmijn te Ougrée, nabij Luik, plaats gehad. Ten gevolge eener ontploffing van gaz, zijn zeven en twintig werklieden, waaronder verscheiden hoofden van huisgezinnen, van het leven beroofd, terwijl slechts drie anderen gered hebben kunnen worden.

—De Pruissische Staats-Zeitung behelst het volgende artikel: » Uit 'sGravenhage. Tot algemeen genoegen bemerkt men, dat de koning van Holland aan de Katholicken gelijk aan alle andere Gezindheden, en aan de Verdraagzaamheid in het gemeen de sinds langen tijd zoo zeer gewenschte concessien doet. Eenige angstvallige personen hebben, wel is waar, die concessien als ongelukkige voorteekenen beschouwd; maar dit zijn denkbeeldige bezorgdheden, en, in weêrwil der vertelsels en beweringen van de vijanden der openbare rust, wappert de banier der Verdraagzaamheid over Holland. Natuurlijk hebben kwaadwilligen onder de natie bezorgdheden pogen te wekken, doch de koning, die zich allerwege vertoont, wordt overal met ondubbelzinnige bewijzen van liefde en geestdrift ontvangen. De goede gezindheid zal het volk leiden en de Be-

mel zal den koning bijstaan. Zijne taak is reeds zwaar genoeg, zonder dat de partijen haar nog door wanorde behoeven te verzwaren. Tot nog toe vertoont alles zich in de kleuren van heldere hoop, en belooft ons eene toekomst vol geluk en welvaart!"

— Men leest in het *Handelsblad* van 27 Apr. het volgende berigt uit Arnhem, 28 April. „Mogt men in het laatstvoorgaande jaar hier ter stede bij eene openlijke uitvoering van criminele straffen, helaas! met verontwaardiging ondervinden, dat een dier gevangenen zich daarbij als een onmensch en onverlaat op eene allerschandelijkste wijze gedroeg, niet minder schandelijk en hoogst onbetamelijk was het gedrag van een bijna zeventigjarigen, reeds in den jare 1825 tot schavot- en tuchthuis-straf veroordeelden grijsaard Beunk, bij de heden plaats gehad hebbende executie der schavotstraf. — Als staaltjes van het verregaande schandaal, waardoor hij zich zeer zeker heeft doen kennen als een verachtelijk wezen, verdient het melding, dat hij, nog naauwelijks aan den paal gebonden, tijdkeels allerlei smaadwoorden en zelfs bedreigingen jegens zijne regters, die hem veroordeeld hadden, uitriep, en zich niet schaamde er tevens bij te voegen: »dat de duivel nog met hunne botten zou gaan knikkeren", welke uitroepen hij gedurende een half uur, dat hij op het schavot heeft gestaan, bij aanhoudendheid, nu en dan bij tusschenpoozingen, welligt als zelfvoldoening over zijn onmenschelijk gedrag, schaterend van lagchen, heeft herhaald; hebbende hij daarbij tevens niet vergeten, een dertigtal getuigen, die in zijne zaak verklaring hebben afgelegd, terwijl hij zich op zijne onschuld beriep, alle tot leugenaars te maken; roepende hij voorts uit, dat, wanneer er iemand was, die hem van vee-diefstal (waarvoor hij veroordeeld is) overtuigen kon, men hem (naar de galg wijzende) dááraan kon ophangen. Toen de scherpregter hem na dit alles tot stilte vermaande, voegde hij dezen (onder dreigende gebaren) toe, dat hij met hem niets anders te maken had, dan dat hij de executie aan hem uitvoerde. Dit allerbrutaalst en welligt in Nederland nimmer gehoord schandaal eens boosdoeners, werd dan ook door het talrijk publiek met algemeene verontwaardiging aanschouwd.»

(De voorstanders der nationale schavotstraffen mogen zich spiegelen in zoodanige schanddaden, die zeker krachtdadig medewerken tot zedelijke verbetering van den veroordeelde, en tot voorbeeld en afschrik der menigte. *(W. v. h. R.)*

KERKELIJKE STAAT.

Palmzondag is er Pausselijke kapel in Sint Pieter geweest; Zijne Emin. de Kardinaal Patrizi heeft de H. Offerande gecelebreerd, waarbij Z. Heiligheid, op den troon gezeten, tegenwoordig was. Geheel het H. Collegie, en eene groote schaar van Aartsbisschoppen, Bisschoppen Prelaten van allerlei waardigheid, en geheel de Romeinsche Magistraat bevond zich aan 's Pausen Zetel. De H. Vader heeft, na de plegtige dienst, de fraaije Palmtakken, als naar gewoonte, eigenhandig aan de tegenwoordig zijnde hooge personaadjes uitgereikt. *(Zie het Mengelw.)* Men merkte in Sint-Pieter ook, onder meer anderen, op: de Hertogin van Cambridge, daags te voren met hare twee dochters, ter bijwoning van de Goede Weeks-plegtigheden, te Rome aangekomen, alsmede den Groothertog van Mecklemburg-Strelitz, die, zegt men, verloofd is aan de Princesse Auguste-Caroline van Cambridge.

— De kerkelijke plegtigheden van Paaschzaturdag zijn, als naar gewoonte, in de Sixtijnsche kapel van het Vatikaan, door Z. Emin. den Kardinaal Polidori, als Officiant, gecelebreerd, ten bijwezen van den H. Vader en geheel het H. Collegie. — Den Paaschdag-zelven heeft Zijne Heiligheid de Hoogdienst in Sint-Pieter geofficieerd; Zijne Em. de Kardinaal Pedicini adsisteerde als Bisschop, de Kardinaal Mattei, als Diaken, de Kardinalen Gazzoli en Grimaldi als adsistent-diakenen; terwijl Monseign. d'Avellar y Navarro, Auditeur der Rota, als Apostolisch Subdiaken de ceremonie bijstond. De Prins Orsini, Senateur van Rome, stond bij 's Pausen Troon; verder waren alle Kardinalen, Aartsbisschopen, Bisschoppen, Prelaten, met een woord geheel het H. Collegie aan den Altaar tegenwoordig. Naar het kerkelijk gebruik, heeft de H. Vader onder de Dienst, de Paaschcommunie uitgereikt aan de Kardinalen-Diaken en aan de Laïci. Na de vereering der H. Reliquiën, heeft de Paus op het Balkon der Hoofdkerk den Apostolischen Zegen gegeven, onder het gelui der klokken, en het bulderen van het geschut. Eene groote menigte aanzienlijke vreemdelingen waren van al dezen luister ooggetuigen, even als van de verlichting der Sint-Pieter en van het vuurwerk op den Engelenburgt.

— Monseign. Capaccini zal den 28. April naar Holland vertrekken, vergezeld door den Abt Figeri, voormalig verbonden aan het Nunciaat van Napels, en thans Secretaris van den Prelaat. Zijne Emin. de Kardinaal-secretaris van Staat Lambruschini zal tegen dien tijd te Rome weêr zijn gekeerd.

DUITSCHLAND.

HANNOVER, 24. April. Het officiële dagblad behelst de volgende kennisgeving: Daar bij den grooten omvang der bezigheden bij de landdrostijen de dienst lijdt: wanneer ambtenaren derzelve door het lidmaatschap der algemeene standenvergadering onttrokken worden aan hunne ambtsbezigheden, zoo heeft Z. M. goedgevonden te bepalen, dat de bij de landdrostijen aangestelde regeringsraden, geene verkiezing ter standenvergadering meer zullen mogen aannemen, hetzij als Lid dier standenvergadering, hetzij als plaatsvervanger in dezelve." *(Hann. Zeit.)*

(Het ware te wenschen dat men ook in Nederland de ondoelmatigheid inzage van bij voorkeur ambtenaren tot leden der Kamer te verkiezen. Men rukt ze uit hunne ambtsbezigheden en, in de residentie aangekomen, snakken zij, dezelve zoo spoedig mogelijk weder te kunnen verlaten. In hoe ver dit *en* voor volledige ambtsvervulling *en* voor genoegzame bestudering der staatsaangelegenheden bevorderlijk zijn moest, kan ligtelijk een ieder beseffen) *[Arnh. Cour.]*

— Terwijl men bezig is Parijs van muren en forten te omringen, heeft de Koning van Pruissen last gegeven de wallen van Potsdam te slechten en verwacht men, dat die van Berlijn ook weldra in openbare wandelplaatsen zullen worden herschapen.

— Te Rome blijft men op eene spoedige vereffening der kerkelijke geschillen met de Portugesche Regering hopen, en maakte ook uit het vertraagd vertrek van den marquis van Villalba naar Madrid op, dat men in Spanje tot meer vredelievende gedachten was gekomen.

— BERLIJN, 25 April. De redding der dochter van den Prins van Pruisen, die wegens de belangrijke daaraan gepaarde bijzonderheden eene zoo levendige deelneming heeft opgewekt, heeft, helaas, eene bedroevende oplossing bekomen, vermits de 14jarige knaap, die zich voor den levensredder heeft uitgegeven, ten gevolge van een verhoor, waaraan men den, op post gestaan hebbenden, schildwacht heeft onderworpen, gezegd wordt, als een leugenaar te zijn overtuigd geworden. Het kind heeft deszelfs redding eeniglijk en alleen aan een hoogst gelukkig toeval te danken; de knaap heeft het kind slechts in huis gebragt, omdat de op schildwacht staande soldaat zijne post niet verlaten kon. De, op ongeveer anderhalf voet beneden het venster heenloopende fries was het, die 't leven der prinses behield; want op deze viel zij met het hoofd, en draaide in den val zich derwijze om, dat zij met hare voeten het eerst op den grond neêrkwam. Den prins, die te overijld zich zoo grootmoedig heeft betoond, zijn de verhooren naar St. Petersburg nagezonden. *(Leipz. Allg. Ztg.)*

[Volgens een Berlijnsche correspondent van het *Frankforter Journal* wil men insgelijks den armen veertienjarigen knaap wederom den verdienden rang betwisten, waartoe reeds verscheidene getuigen zouden zijn verhoord.]

DARMSTADT, 28 April. Heden, zijnde de dag bepaald voor het huwelijk van Z. Keizerl. H. den Grootvorst troonsopvolger van Rusland met H. Keizerl. H. de Grootvorstin Maria Alexandrowna Prinses van Hessen, enzv., werden des middags ten 12 ure in de stadskerk alhier, ter viering van dit groote feest, aan hetwelk alle getrouwe Hessen het levendigste deel nemen, zes paren, ieder met eene huwelijksgift van ƒ 100, plegtig door den echt vereenigd. Des namiddags ten 1 ure laat de stad met hetzelfde doel 120 armen op het raadhuis feestelijk onthalen. *(Gr. Hess. Ztg.)*

ENGELAND.

De zittingen van het Lagerhuis hebben veel belangrijks opgeleverd. Vooreerst heeft het Ministerie, in weerwil zijner pogingen om eene soort van vergelijk met de Behoudende partij te treffen, donderdag eene nieuwe nederlaag ondergaan, dewijl het voorstel, om het regt van in Ierland Kiezer te kunnen zijn aan eene huurwaarde van acht ponden sterling te verbinden, met driehonderd tegen tweehonderd negen en tachtig stemmen is verworpen, naardien de aanhangers der genoemde Partij voorzien dat daardoor aan de mindere grondeigenaars nog te grooten invloed op het beheer der zaken, strijdig met de belangen van Kerk en Staat, zou gegeven worden. Ten gevolge dezer stemming is het ontwerp ingetrokken. Verder heeft de aankondiging van den Minister Russell, dat hij omstreeks Pinksteren de behandeling in committé van een ontwerp op de herziening der graanwetten zou voorslaan, groot opzien verwekt, en vermeenen de tegenstanders der Ministers, dat dit alleen geschiedt, om zich bij de mindere volksklassen bemind te maken, en bij eene voorgekomen ontbinding van het Parlement, van voor hen begunstigde verkiezingen zeker te zijn.

Eindelijk is veler ontevredenheid vermeerderd door de uitkomsten van het budget voor 1842, gisteren door den Kanselier van den Exchequer het Huis voorgelegd. Daaruit toch blijkt, dat de uitgaven op 53,731,000 ponden sterlings en de inkomsten op slechts 48,310,000 ponden sterling geraamd zijn, hetwelk dus een te kort van 2,421,000 ponden oplevert. Teneinde de bevolking door geene meerdere belastingen te drukken, zal de Kanselier eene vermindering der regten op het hout uit de Oost Zee en op de vreemde suikers voorslaan, in de hoop, dat de publieke inkomsten door aanmerkelijke toeneming van gebruik zullen worden vermeerderd. Daarentegen wil men het hout uit de Engelsche Kolonien hooger belasten.

— De plegtige ter aarde bestelling van den president Harrison heeft den 27. dezer te Washington plaats gehad, en is bijgewoond door eene ontelbare menigte, die ongeveinsde bewijzen van droefheid en achting jegens den afgestorvene aan den dag legde.

— Prins Albert heeft den 26. April de Orde van het Gulden Vlies ontvangen. De Hertog van Wellington, Grande van Spanje, en Ridder dier Orde, was door H. M. de Koningin van Spanje met de inhuldiging van den Prins belast. Ten 3 ure kwam Zijne Hoogheid voor de plegtigheid op het Paleis-Buckinghaan, waar ook de Burggraaf Palmerston en de generaal Alava, Minister-Afgezant van Spanje, tegenwoordig waren.

— Te Londen heeft een wijnslijter voor zijn uithangbord dit opschrift gekozen: *Dead drunk six pence! fresh straw in the cellar:* »hier kan men zich smoorzat drinken, voor 30 centen maar! — Er ligt versch stroo in den kelder!" — Het uithangbord heeft effect gedaan; in minder dan veertien dagen zijn in *dien* kelder, op *dat* versch stroo, dertien personen in hunne dronkenschap gesmoord!

— Bij de toenemende ongerustheid over het lot der Stoomboot *President*, herinnert men zich, dat sedert het begin dezer eeuw van niet minder dan twaalf terug verwacht wordende Engelsche schepen (waaronder het linieschip *Blenheim*, van vier en zeventig stukken) nooit eenig berigt vernomen is.

FRANKRIJK.

Door het schoonste lenteweder begunstigd, zijn de feesten van den 1. Mei met glans en het ongestoordste volksvermaak afgeloopen. Parijs was een groot tooneel van uitbundige vreugde, maar tevens van de beste orde. Ten 11 ure begon de Koning zijne groote audientie, en wel met zijne Aides-de-camp, en Ordonnans-officieren, alsmede met die van de Koninklijke Prinsen; ten 11½ ure traden vervolgens de Ministers Secretarissen van Staat, benevens de Maarschalken van Frankrijk voor den Koning. Te middag ontving Z. Maj., door geheel zijn gezin omringd, de groote deputatiën der Kamer van de Pairs en van de Afgevaardigden; de Commissiën der verschillende Hoven en Regtbanken, van het Instituut enzv. — De Graaf d'Appony hield de gelegenheidsrede voor 't Corps diplomatiek, waarop de Koning in de minzaamste en vredelievendste uitdrukkingen antwoordde; noch de eene, noch de andere rede bevat eenige de minste staatkundige bijzonderheid.

— De Doopplegtigheid des Graven van Parijs is den 2. Mei in de Notre-Dame voltrokken, ten bijwezen van den Koning en Koningin der Belgen, den Hertog en de Hertogin van Orleans, en geheel de Koninklijke Familie, de beide Kamers, en het gansche Corps-diplomatiek.

— Zekere Joseph Danty heeft den 26. April, in weêrwil van de bedreigingen des schildwachts, tot tweewerf toe, pogingen aangewend, om uit Sint Pelagie te ontsnappen; de militair heeft gevuurd, en den gevangene gedood; deze soldaat bevindt zich thans in arrest, om voor den krijgsraad te regt te staan, dewijl een geweerschot niet geoorloofd is, tenzij in geval eene zelfverdediging dringend gevorderd wordt.

— Het geheele bedrag der giften van liefde voor de door den jongsten watersnood zoo zeer geteisterde Zuider-departementen is thans 638 duizend, 969 franken en 20 centimes; indedaad, weinig voor geheel Frankrijk.

— De beroemde Directeur der Fransche Akademie te Rome, de Heer Ingres, keert eerstdaags, na vijf jaren afwezigheid, vandaar voor goed naar Parijs terug.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft een ontwerp van wet aan de Kamer der Gedeputeerden ingediend, waarbij acht en twintigduizend francs gevraagd worden, om een te Parijs vervaardigd standbeeld van *Napoleon* naar Boulogne over te brengen, en het aldaar op de kolom der groote armee te plaatsen.

— Men wilde, dat de Spaansche Generaal Cabrera in Spanje zou zijn gerukt; doch sommigen spreken dit berigt, op goede gronden, tegen.

— De Moniteur meldt, dat de Koning, ter gelegenheid der Meifeesten, gratie verleend heeft aan 187 personen, hetzij door kwijtschelding, hetzij door verandering, hetzij door afslag van straf.

— De Heer De Lamartine is naar zijn buitengoed te Saint-Point vertrokken, waar hij tot de volgende zitting der Kamers verblijf zal houden, en een groot Dichtstuk afwerken, waaraan hij sinds lang arbeidt.

— Koningin Maria Christina van Spanje moet van het plan hebben afgezien, om de feesten te Parijs bij te wonen, want uit Lyon schrijft men, dat zij die stad eerst den 2 dezer verlaten en zich alsdan voor twee maanden naar Zwitserland begeven zal.

Palmzondag *)

(19. Maart, 1837.)

De Idumeesche palmenmeien
Van een juublend vaderland
Zweven hier van hand tot hand,
't Galmt en juicht aan allen kant;
Oog en boezem blaakt en brandt;
Kleeders ziet men 't pad bespreien!
't Is de Vorst uit Judaas stam,
Die in 't zijne wederkwam!

BILDERDYK,

De Palmen van Idumea, de echte Palmen van het Oosten, duiden in de Sixtijnsche kapel van 't Vatikaan den oogenblik aan, dat de Lijdensweek zich voor den Verlosser gaat openen. — De Heilige Vader verschijnt ten negen ure des morgens voor het Altaar, dat bezet is met zes kandelaars en een Kruis, in violetkleurige stof gewikkeld; de Paus heeft den zilveren mijter op 't hoofd; na een kort gebed op de knielbank, bestijgt hij den troon, en ontvangt daar in de handkus de hulde der Kardinalen; ook dezen zijn in 't violet gekleed. — De zegening der Palmtakken neemt een aanvang. De Paus spreekt de gebeden uit, die voor deze gewijde handeling door het Ritual zijn voorgeschreven, en bepaaldelijk doelen op de zegepraal des Heeren en de grootheid zijner genade; daarna zegent hij de Palmen, die hem door den Ceremoniemeester worden aangeboden, en zwaait tot driewerf toe er den wierook over heen. Nu treden de Kardinalen aan, en ontvangen, een voor een, den Palm uit 's Pausen hand, welke zij, even als den tak, kussen, om vervolgens naar hunne plaatsen weder te keeren, waar zij staan blijven totdat allen hunne takken erlangd hebben; zij geven die aan hunne Sleepdragers ter bewaring. Hierop naderen de Patriarchen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen den troon, zij nemen den Palm en kussen eerst den tak, daarna de regterknie van den Paus; nu treden de Penitenciers en andere aanzienlijke Geestelijken toe, buigen eerbiedig voor den troon, aanvaarden den voor elk bestemden Palmtak, kussen dien en 's Pausen regter voet, treden af, buigen de knie wederom onder aan den troon; en keeren langzaam naar hunne zitplaatsen terug. Verder volgen de Gouverneur van Rome, de geheele Hofstoet, de Raadsheeren, de Consistoriën en alle hooge Collegies, de Ridderschap, de Koorzangers, het Sacristijkorps, de Altaarbedienden, de Sleepdragers der Kardinalen, de Kweekelingen van het Duitsch Collegie, die hun laatste studiejaar zijn ingetreden, en, eindelijk, de aanzienlijke vreemdelingen, die bij den Opperkamerheer voor het bijwonen der plegtigheid zijn ingeschreven, voorafgegaan door de Gezanten der onderscheiden Mogendheden bij den Pausselijken Stoel. — Hoed handschoenen en degen worden, als strijdig met het kostuum, niet toegelaten. — Deze laatste knielen allen, bij 't heen en weêrgaan, voor het Altaar en voor den troon; na het ontvangen van den Palmtak volbrengen zij den voetkus.

Gedurende de uitreiking der Palmtakken draagt de Pauselijke Kapel den Antiphoon voor: « Pueri » Hebræorum, portantes ramos olivarum, obvia» verunt Domino, clamantes et dicentes: Hosanna in excelsis!" (De kinderen der Hebreën gingen den Heer met olijftakken te gemoet, juichende en zeggende: Hosanna, eere en glorie aan den Allerhoogste!) Het 2. vers daarvan luidt dus; « Pueri Hebræorum vestimenta prosternabant in » via et clamabant dicentes: Hosanna filio David: » Benedictus, qui venit in nomine Domini!" (De kinderen der Hebreen spreidden hunne kleederen langs den weg en juichten, zeggende: Hosanna, eere en glorie aan den zoon van David: gezegend die daar komt in den naam des Heeren!) Na afloop der plegtigheid wascht de Paus zich de handen; het bekken daartoe wordt hem door een of andere Vorstelijke personaadje voorgehouden.

*) I. Dl. blz. 247 van Dr. WAP, *Reize naar Rome.*

soms ook wel door een der hooge beambten van Staat; de Kardinaal-deken, of de oudste Bisschop biedt Zijne Heiligheid den handdoek aan. De Paus zingt het: « Dominus vobiscum! » (De Heer zij met uliedenl) « oremus! » (laat ons bidden!): het koor beantwoordt zulks; vervolgens doet hij wierook in het vat, hem door den eersten Kardinaal Priester aangeboden, terwijl een andere hooge Geestelijke zich met het Kruis aan den voet des troons geknield neêrzet; daarop zingt de eerste Kardinaal-Diaken het aloude aanvangsformulier der statige processie luiderstemme voor: « Procedamus in pace! (Trekken wij in vrede op!), en het koor antwoordt: « in nomine Christi Amen! » (in Christus name, Amen!). En hiermede schaart men zich tot den optogt: ieder draagt zijn Palmtak in de hand; de menigte is ontelbaar; zij gaat door eene dubbele rij van burgersoldaten heen; de Ridderschap treedt voorop, de Procureurs-generaal volgen, met hunne Secretarissen, de Advokaten-consistoriaal, de geheime Kamerheeren, de Zangers der Kapel, de ambtenaren, der onderscheiden Ministeriën, de Wierookvatdragers, de drager van het omhulde Kruis, waaraan mede een Palmtak is vastgehecht, terwijl twee Koorknapen met brandende waskaarsen op zilveren kandelaars den Kruisdrager ter zijde gaan; achter dezen ziet men de Penitenciers, de gemijterde Prelaten, de Bisschoppen, de Kardinalen gemijterd met hunne Kamerheeren achter zich, die hun gewoon hoofddeksel houden; al verder hunne Sleepdragers; nu komen de Zwitsersche lijfwachten, met hunne Officieren, het korps Brigadiers, de Luitenant-generaals van 's Pausen adellijke eerewacht, de Senaat, de Gouverneur van Rome, de twee Kardinalen, die Zijne Heiligheid dien dag bij het Dienstwerk behulpzaam zijn, en de twee Ceremoniemeesters, die het Opperhoofd der Kerk vooruittreden.

Zijne Heiligheid, met den mijter op, wordt, in den Pauselijken Stoel, door twaalf Lijfknechten, onder een verhemelte, langzaam, voortgedragen; acht Hofbedienden houden het verhemelte omhoog.

De trein wordt besloten door een sleep van Kamerheeren, Hovelingen, 's Pausen Schatbewaarder, den Opperkamerheer, de Generaals der verschillende geestelijke Orden, en de aanzienlijke vreemdelingen, ieder met hunnen Afgezant voorop.

De Processiezang, door de hooge-basstemmen, met nadruk, ingezet, vangt aan met de woorden: « Quum appropinquaret Dominus Jerosolimam » (Als de Heer Jeruzalem naderde), en wordt voortgezet, totdat de Paus met de Prelaten van zijn gevolg de zoogenaamde koninklijke zaal (als het ware den voorhof der Sixtijnsche kapel), werwaarts de stoet zich heenbegeeft, is binnengekomen; intusschen worden de deuren der kapel gesloten, en twee hooge-basstemmen heffen daarbinnen den Hymnus aan: « Gloria, laus et honor!» (Glorie, lof en eere); zoodra nu de Kruisdrager uit de Koninklijke zaal voor de gesloten deuren terugkomt, klopt hij met den standaard van het Kruis aan, en zegt, onder de verheffing van stem: « Attollite portas! » (Opent uwe poorten!) dit geschiedt, en middelerwijl de processie de kapel wederom binnentreedt, stellen de hooge-basstemmen het: „ Ingrediente Domino » (Toen de Heere de heilige stad binnenging) in; dit gezang wordt geëindigd, zoodra de Kardinalen de deur genaderd zijn; alsdan vangen de twee oudste zangers het vers aan: « Cum audisset populus » (Toen het volk Jesus' opkomst naar Jerusalem vernomen had); en het koor vervolgt « cum ramis» (toog het hem met Palmtakken te gemoet); bij het terugkeeren van den Paus binnen de balustrade, die het koor der kapel van de zitplaats des volks scheidt, houdt het gezang geheel op, en de Misofferande neemt onverwijld een aanvang.

Onder het zingen der Passie heeft ieder zijn Palmtak in de hand; na het einde daarvan, geven de Kardinalen hem hunnen Sleepdrager terug. De Paus hoort het Lijdensverhaal staande aan; doch, zoodra het ontzettend oogenblik daar is, dat de Zaligmaker den geest geeft, knielt hij, even als al de aanwezigen, eerbiedig neder, en er is eene korte poos diepe stilte. — Het Credo wordt, na door den Celebrant (dit jaar, 1837, den Kardinaal Castracane) aangeheven te zijn, te midden der kapel door al de kringsgewijs staande Kardinalen plegtig uitgesproken. Terwijl de Paus onder de Elevatie neêrknielt, plaatst de Kardinaal-diaken den Palmtak van Zijne Heiligheid op den troonzetel. Bij het einde der Mis wordt de gewone dertigjarige Aflaat, dien de Heilige Stoel al de aanwezenden verleent, door den Kardinaal, die de Hoogdienst verrigt heeft, afgekondigd; — en daarmede is de hoofdplegtigheid van den eersten dag der Goede Week te Rome voltrokken.

Alvorens tot de volgende dagen over te gaan, nog een enkel woord over de Palmtakken-zelve. Het volksverhaal deelt dienaangaande dit mede. Toen in 1586 de beroemde Dominicus Fontana, op last van Paus Sixtus V, den Obelisk wilde oprigten, die nu nog, boven alle anderen, de aandacht des vreemdelings, alvorens hij St. Pieters-Tempel binnentreedt, geboeid houdt, schoot de kracht der werktuigen tot het opheffen dier kolossale zuil van 72 voeten, uit één stuk Egyptisch graniet gevormd, aangewend, lang te kort, en het wufte Romeinsche volk maakte er dagelijks een feest van, om den traag-voortgaanden arbeid te gaan beschimpen, en, daarbij dikwerf den teleurgestelden Fontana luide te bespotten. Paus Sixtus, die kortswijl moede, liet afkondigen, dat de eerste, die den kunstenaar in 't openbaar nog eens mogt beleedigen, zulks met het leven boeten zou. — Op zekeren dag staat een zeeman het werk te beschouwen, en bemerkt, dat de hijschkoorden door de groote hitte der zon zoodanig zijn uitgedroogd en gerekt, dat niet slechts alle inspanning te vergeefs zal blijven, maar men zelfs gevaar loopt van, bij het stukspringen der touwen, de naaldzuil te zien verbrijzelen en menigeen in haren val verpletten. Daar heft hij op eens de kreet aan: « acqu'alla corda! acqu'alla corda! » (bevochtig toch de koorden, maak toch de touwen nat!); de ongelukkige raadgever is slagtoffer van zijn teugelloozen ijver: hij wordt in hechtenis genomen; — maar Sixtus, de zaak onderzocht en in overweging genomen hebbende, beveelt 's mans vrijstelling en verlangt, dat hij voor de gegeven inlichting, die, bij het bewerkstelligen, in de daad, de zuil oogenblikkelijk op haar standpunt gebragt had, eene belooning zou eischen; — en wat vraagt hij? — voor zich en zijne nakomelingen het privilegie, om de Palmmeijen aan het Vatikaan te mogen leveren; en men zegt, dat nog heden ten dage door deze-zelfde familie die prachtige takken uit het Oosten naar Rome worden overgevoerd, waar men ze zoo sierlijk weet te strengelen, dat het waarlijk een der fraaiste gedachtenissen is, welke men van de Goede Week kan bewaren. Zij verschillen in grootte en vlechtwijze, en staan zoodoende in verband met den rang van die er meê begunstigd wordt. Die van de gewone soort kosten, naar men mij verzekerd heeft, den Paus vijf gulden; Zijne Heiligheid behoudt den kleinsten tak voor zich; de Afgezant van Oostenrijk, daarentegen ontvangt den langsten, die tevens het keurigst gevlochten is.

ADVERTENTIEN.

*** Bij *J. R. VAN DIEREN* Boekhandelaar, te *Grave*, is van de pers gekomen, en alom verkrijgbaar gesteld:

EEN NEDERIG BLOEMPJE, gestrooid op den weg van Z. M. onzen koning door Noord-Braband; door *A. VAN DEN HEUVEL*, R. C. Priester en Praeceptor der Latijnsche School, te *Ravenstein*; de prijs 15 Cts.

*** *LEENDERT CORNELIS VAN DE VEN, Jr.* openbaar Notaris residerende te *'s Hertogenbosch*, zal, voor zijne principalen, in het Stads Koffijhuis, aldaar, bewoond bij *W. REGGERS*, op Zaturdag den 8 Mei 1841, provisioneel, en op Zaturdag den 22 derzelfde maand, finaal, telkens des avonds ten zeven ure, in het openbaar, opveilen en verkoopen:

1e *Koop*. Een wel ter Nering staand HUIS en ERVE, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, in de Orthenstraat, gekwoteerd B, 6, V. B. 7, Kadastraal bekend Sectie G. no. 2110; ter grootte van 86 Ellen: belend de eene zijde het eerste Straatje van Best, de andere zijde de Heer *L. A. VAN MIERT*.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

2e *Koop*. Een HUIS, ERVE en MOESHOF, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, aan het einde der St. Antoniusstraat, nabij de *Zuid-Willemsvaart*, gekwoteerd D. 320, V. D. 271, Kadastraal bekend Sectie H. no. 300; ter grootte van 2 Roeden, 64 Ellen: belend de eene zijde *W. RIEL*, de andere zijde *SWINKELS*.

Breeder bij geaffigeerde Biljetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen, ten Kantore van voornoemden Notaris *VAN DE VEN*.

*** De Notaris *JOH. DE BERGH*, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal aldaar in het Brabandsch Koffijhuis staande aan de Markt bewoond bij *L. CORDENS* op Vrijdag den 14. Mei 1841, provisioneel en op Vrijdag den 28. derzelfde Maand finaal telken dage des namiddags ten 3 ure, te beginnen, in het openbaar Verkoopen:

Eene BOUWHOEVE, genaamd de Hoendernest, bestaande in BOUWMANSHUIZINGE, STAL, SCHUUR, en verdere GETIMMERTEN, TUIN, BOUW- en WEILANDEN, HEIDE HOUTWAS, en verder aanhooren, groot te zamen ruim 13 Bunders, bij of omtrent elkander gelegen onder *Helvoirt*, op den Distelberg, thans nog in huur bij *C. H. WITLOKS*. En

Eene BOUWHOEVE, genaamd de Putakker mede bestaande in BOUWMANSHUIZINGE, STAL, SCHUUR en verdere GETIMMERTEN, TUIN BOUW- en WEILANDEN, HEIDE HOUTWAS, en verder aanhooren, groot ruim 15 Bunders voor het grootste gedeelte bij elkander gelegen onder *Helvoirt* op den Distelberg nabij de eerst genoemde Hoeve, en voor een klein gedeelte onder *Vught* en *Cromvoirt*, thans nog in huur bij *C. H. MAAS*.

Alles in het breede bij gedrukte Biljetten in 16 koopen omschreven die zoo wel afzonderlijk als in twee Massa's zullen worden geveild.

Voorts zal dezelfde Notaris ter plaats en ten dagen als boven alsnog veilen en Verkoopen.

1. *Koop*. Een Perceel HOOILAND, genaamd de Bergkamp gelegen in de Polder van *Empel*, groot 1 Bunder 3 Roeden 15 Ellen.
2. *Koop*. Vier elfde en nog een elfde gedeelte in een perceel HOOILAND, genaamd den Truub, gelegen als voor, groot 1 Bunder 33 Roeden 80 Ellen.

Alles mede bij gedrukte Biljetten breeder omschreven.

HANOVER OF ZINKENSNUIF·
van de ERVEN ls. LEON, *te 's HAGE*

Deze zoo zeer alom gezocht wordende Snuif, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage, bekend zijn, en welke Snuif daarenboven door de bevoegde Autoriteit te Kleef is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk DE OPLOSSING VAN VERSTOPPINGEN IN HET HOOFD, dat dezelve met regt tot dagelijksch en algemeen gebruik, kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif is thans, behalve bij de Vervaardigers te 's Hage, bij hunne Correspondenten in de voornaamste Steden van ons Land, à 40 cents in een pakje van 1 Ned. Ons, à 20 cents in een pakje van een half Ned. Ons, en in vele Winkels ook bij het Lood, verkrijgbaar gesteld als zijnde voor NOORD-BRABAND: 's Bosch, de Heeren *E. Lion en Zonen*, boekhandelaars; te Bergenopzoom *J. C. Verkouteren*, boekhandelaar; Breda, de Wed. *H. van Doorn*; Geertruidenberg, *G. C. Hooft*; Gemert, *J. Haest*; Heusden, *L. Veerman*; Liempde, *E. van de Sande*; Oss, *J. J. de Louw*; Tilburg, *A. van der Voort*; Uden, *P. N. Verhoeven*; Waalwijk, *J. van Lee*; en Zevenbergen, *J. van Stein*.

Voor GELDERLAND: Arnhem, *A. G. Klaasen*; Bommel, *J. H. Mysberg*; Doesburg, *D.* en *H. Wimerink*; Harderwijk, *Uitenhage*; Kuilenburg, *W. Hudius*; Nijmegen, de Wed. *Herwyer*; Nijkerk, *A. van der Flier Adz*; Rheenen, *van Ingen*; Wageningen, *H. Meyer*; alle handelaren in Tabak en Snuif; Thiel, *C. Campagne*; en Zutphen; *J. C. Oeffeman*, boekhandelaar.

Ter voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van de Vervaardigers op ieder pakje te letten, als op dat der Correspondenten te letten, daar gemelde Snuif wordt nagemaakt in pakjes van genoegzaam denzelfden vorm geslagen en met de zelfde kleur van papier omplakt.

Aanbesteding.

*** De DIJKSTOEL des Circuls van de Ooy en eene COMMISSIE uit den raad der Stad *Nijmegen*, zullen op Maandag den 10. Mei 1841, des namiddags ten een ure, in het Geërfden-Huis aan de Hunnerpoort binnen gezegde Stad, in het openbaar, aan den minsteischenden, besteden:

Het doen van belangrijke Herstellingen en gedeeltelijke vernieuwing van de MEERSLUIS, gelegen even buiten de Hunnerpoort der Stad *Nijmegen*;

Bestaande hoofdzakelijk in het leggen van KIST- en AARDENDAMMEN, het droogmaken en drooghouden der SLUISKOM, het maken van een onderheid STORTEBED, het afbreken en vernieuwen van twee VLEUGELMUREN, VAN SLUISDEUREN en wijders het verrigten van al hetgeen breeder is in het Bestek.

Dat Bestek en Voorwaarden zal acht dagen te voren ter visie liggen, zoo wel aan het Geërfden-Huis voormeld, als ter Secretarie van het Stedelijke Bestuur van *Nijmegen*, voorts te *Rotterdam*, in de Romein; te *'s Gravenhage*, in het Zuid-Hollandsche Koffijhuis; te *Amsterdam*, in het Poolsche Koffijhuis; te *Utrecht*, in de Nieuwe Bak; te *Gouda*, in het Hertenhuis; te *Gorinchem*, in den Hooiwagen en in de Waterpoort; te *Hardinxveld*, in de Drie Snoeken; te *Sliedrecht*, in het Regthuis; te *Werkendam*, in het Regthuis; te *Thiel* in het Heeren Logement; te *Arnhem* in het Zwijnshoofd; te *Grave*, in den Eenhoorn; te *'s Bosch*, in den Gouden Leeuw; te *Cleef*, in den Roomschen Keizer; te *Lent*, bij *DERKSEN*; te *Nijmegen*, in de Zalm, bij *HARTSVELD*, in het Klokje, in de Rotterdamsche Wagen en de Stad Frankfort.

Van af den 3. Mei 1841 tot en met den 10. dier maand zal, uitgezonderd de invallende Zondag, dagelijks aanwijzing van het werk kunnen gevraagd en verkregen worden bij den Dijkschout *VAN NIFTRIK*, wonende in het Geërfden-Huis, aan de Hunnerpoort, te *Nijmegen*.

ZEG HET VOORT.

TE BEKOMEN

bij *VAN DEN BREKEL*, aan de Vughterpoort alle dagen VERSCHE KLAVER, tegen een civielen prijs.

*** Mejufvrouw *JASPIN*, heeft de eer de Dames te berigten, dat zij na in de eerste Atelier te *Brussel* te hebben gewerkt, zich aanbiedt tot het maken van DAMES KLEEDJES, MANTILLES, en verder alles wat tot het Wollen Naaijen behoort.

Adres bij *VAN REENEN*, Stads Horlogiemaker in de Kolperstraat te *'s Hertogenbosch*

EINDHOVEN, den 4. Mei 1841.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest.

Rogge.	*f* 4,10 a 0,00.
Boekweit.	- 5,15 a 0,00.
Haver.	- 3,00 a 0,00.
Boter.	- 0,62 a 0,64.
Vier Nederlandschpond Roggebrood.	- 30.

Heden is de belgische Notering niet aangekomen.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN

Beurs van Amsterdam.

Heden, Maandag 3 Mei 4¼ *Ure.*

W. S. 2½ pCt 51 ⅜ 5/16. Dito 5 pCt. 99¾ ¾. Kansbilj. 25 9/16, ½ ⅝ 9/16 ⅝. Restanten 15/16. Synd. 4½ pCt 90⅞ ¼. Handelm. 165⅞. O. I. 5 pCt. 97⅝ ½. Rijn Spoorweg 94¼ Ardoins 85 p st. 22¼. Dito Coupon 19 5/16 ¼. Oude Russen 104½ ⅝. Metalliek 105⅞ 6 Amerik 89½ ¼. Brazilien 73¼.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch